

ÜKSIKPUUDE DENDROLOOGILINE INVENTEERIMINE

Tellija: Tallinn, korteriühistu
Asukoht: , Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju mk.

Koostaja:
Puittaimede hindaja, tase 5

Tallinn 2025

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	3
2. TÖÖ KÄIGU KIRJELDUS	4
3. UURITUD PUUDE KIRJELDUS	5
4. SOOVITUSED	7
5. KOKKUVÕTE	9
LISAD.....	10
Lisa 1 Inventuurijoonis 1:500	10
Lisa 2 Fotod	10
Lisa 3 Haridust tõendavate dokumentide koopiad.....	13

1. SISSEJUHATUS

Töö eesmärk: kahe üksikpuu dendroloogiline inventeerimine, seoses TTJA poolt koostatud ettekirjutusega puude lähistel paiknevale tugimüürile.

Inventeerimise aeg: detsember 2025.

Objekti nimi: .

Objekti asukoht: Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju mk.

Käesoleva töö teostamisel on aluseks võetud:

1. korteriühistu tellimus (18.11.2025 e-kiri).
2. poolt koostatud asendiplaan M 1:500 (10.10.2025, töö nr: 2777-25).

kinnistu katastriüksuse tunnus on ja üldpindala 1931 m², kinnistu sihtotstarve on 80% ulatuses elamumaa ja 20% ulatuses ärimaa.

Joonis 1. Kinnistu asendiskeem, uuritud puude asukoht tähistatud punase ringiga (Maa-ja Ruumiamet 2025).

Antud töös on esitatud aruanne koos lisadega. Töö on väljastatud ühes kaustas elektrooniliselt.

2. TÖÖ KÄIGU KIRJELDUS

Välitööde teostamisel ja töö vormistamisel on lähtutud Tallinna Linnavalitsuse 10. juuni 2020. a määrusest nr. 15, „Haljastuse inventeerimise kord“.

Inventeerimise käigus teostati järgmised tööd:

- Eristati geodeetilisele alusplaanile märgitud üksikpuud.
- Määrati puittaime liik.
- Mõõdeti:
 - puu tüve rinnasdiameeter (d) 1,3 m kõrguselt kasutades tallmeetrit (saadud mõõtmistulemus ümardati täissentimeetriteks), puu kõrgus ja võra ulatus.
- Anti puittaimele haljastuslik väärtushinnang (väärtusklass, määrus nr 15).
- Objektide andmed kanti algul välitööde päevikusse, seejärel koostati inventuuriaruanne, mis koosneb:
 - käesolevast seletuskirjast, mis sisaldab inventeeritud objektide tabelit,
 - geodeetilise alusplaani põhjal koostatud inventuurijoonisest (Lisa 1), millele märgiti puittaimesid koos järjekorranumbri, nimetuse lühendi ning võra ulatusega, kujutades võra piirjooni vastava väärtusklassi värviga. Joonis on koostatud graafikaprogrammiga AutoCad LT 2025.
- Käesolev töö ei sisalda põhjalikke dendropatoloogilisi hinnanguid. Hinnangute andmisel on lähtutud puittaime tervislikku seisukorda mõjutavatest võimalikest visuaalselt määratletavatest näitajatest, sh nähtavatest kahjurite kahjustuspiltidest.

3. UURITUD PUUDE KIRJELDUS

Inventeeritud puud kasvavad aadressil _____, kinnistul paikneb elu- ja ärihoone. Kaks puud – sanglepad - kasvavad niidetaval haljasalal, kaitsealuseid rohttaimi alal ei leidu. Tulenevalt ca 2 meetrisest kõrgust vahest hoone ja garaažide vahel on kinnistule rajatud tugimüür, mis paikneb puude tüvedest 2,3 kuni 3,8 m kaugusel. Puud kasvavad tugimüüri toetatud kõrgemal pinnal, samas tasapinnas hoonega, puujuurte kasvuruum on tugimüüri suundades piiratud. Ühe sanglepa tüvi on keskmiselt kaldu garaažide suunas. Puutüvedel esineb lõiketüükaid ja murdunud tüükaid, võrades kuivanud ja ka rippes oksid.

Tabel 1. Inventeeritud objektide tabel.

Jrk nr	Eesti-keelne nimetus	Inventeeritav objekt	Puu rinnas-läbimõõt, cm	Kõrgus	Väärtus-klass	Märkused
1	Must lepp	Üksik-puu	72	19	IV	<p>Tugimüür kirdes 2,3 m kaugusel ja loodes 3,8 m kaugusel tüvest. Tüvi kaldu garaažide suunas. Haruneb 6 m kõrgusel kaheks, üks haru omakorda kaldu hoone suunas. Tüvel lõiketüükad, võras kuivanud peenemad tüükad ja oksad.</p> <p>Tulenevalt paiknemisest tugimüüri lähedal on juurestiku ulatus kirde ja loode suunas olnud aastakümneid piiratud ja see võib olla vähendanud puu seisukindlust. Tugimüüri lammutamine võib seisukindlust omakorda negatiivses suunas mõjutada seoses pinnasekihtide võimaliku liikumisega.</p> <p>Võib raiuda. Säilitamise korral on tugevalt soovitatav teostada</p>

						hoolduslõikus - võra puhastamine, sh tüügaste lõikamine oksakraeni, ja välispiirilt vähendamine (kuni 20 % võra mahust, jälgides, et lõikehaavade läbimõõt ei ületaks 5 cm).
2	Must lepp	Üksik-puu	67	17	III	Tugimüür kirdes 3,3 kaugusel tüvest. Võra mitmeladvaline, tüvel kuivanud tüükad, ühes oksaarmis väike õõnsus, võras jämedad püstised võsud ja väiksemad rippes oksad. Võimalusel säilitada, soovitatav on teostada hoolduslõikus - võra puhastamine, sh tüügaste lõikamine oksakraeni ja püstiste võsude eemaldamine, ning välispiirilt vähendamine (kuni 20 % võra mahust, jälgides, et lõikehaavade läbimõõt ei ületaks 5 cm).

4. SOOVITUSED

1. Võimalusel säilitada III väärtusklassi puu.
2. Vajadusel raiuda IV väärtusklassi puu.
3. **Üksikasjalikumad majandamissoovitused puudele on antud tabelis 1.**
4. Lõikus- ja raietööd teostada arboristi kutsetunnistust omava isiku poolt. Pädevate spetsialistide andmed on leitavad Eesti Arboristide Ühingu kaudu.
5. Vältida raieid lindude pesitsusperioodil 1. aprillist kuni 15. augustini (Eesti Ornitoloogiaühingu soovitus). **Juhul kui raieid ei ole võimalik edasi lükata tuleb veenduda linnupesade puudumises puude võrades (eriti harilike kuuskede puhul).**
6. **Rakendada kaeve- ja ehitustöid planeerides ning teostades haljastuse kaitsemeetmeid** vastavalt Tallinna Linnavolikogu määrusele nr 32, 2. Septembrist 2004. "Tallinna linna kaevetööde eeskiri" ja standardile EVS 939-3:2020 „Ehitusaegne puude kaitse“.

Tagada:

- Juurestiku kaitse
 - **Tagada juurestiku kaitseala ehk kõrghaljastuse kaitsmise abinõu**, millega näidatakse planeeringu või ehitusprojekti joonisel vastava tingmäärgiga puud ümbritsev vähim ala, mis peab iga puu ümber puutumatuks jääma ning kus puude juurte kahjustamine ei ole lubatud. Juurestiku kaitseala arvutamise valemid on toodud standardis EVS 939-3:2020.
 - Vertikaalplaneerimisel tuleb **säilitada puu tüve kasvukoha läheduses olev maapinna absoluutkõrgus** ja kujundada ümbritseva maapinna kalded nii, et sajuvesi ei hakkaks puude alla kogunema.
 - Võimaluse korral tuleks lahtiste kaevete/süvendite kaevamisele eelistada teisi, **juuri säästvaid tehnoloogiaid** (nt tunnelkaevamine, pinnase eemaldamine vaakumiga, käsitsi kaevamine vm.).
 - Juurestiku kaitsealal on keelatud ehitamine, sh ehitusmasinatega liikumine, parkimine, soojakute paigaldamine, ehitusmaterjalide või prahi ladustamine, kokku lükatud pinnase hoidmine jne.

- Tegevused juurekaitsealas, jämedate tugijuurte läheduses, ei tohi ohustada puu stabiilsust ega vitaalsust.
- Tööde tegemisel juurestiku kaitsealas tuleb **vältida pinnase tihendamist**.
- Lühikest aega kestvatel kaevetöödel **paljastatud juured on vaja kohe sobiva materjaliga katta** (nt mähkida kangasse või katta läbilõigatud juurepinnad erinevate niiskust säilitavate materjalidega), et vältida juurte kuivamist ja kaitsta puud temperatuurikõikumiste eest.
- Kui puu seisukindluse tagamiseks olulisi juuri (eriti tugi- ja ankurjuuri) on tööde käigus kahjustatud, tuleb kindlaks teha kahjustatud puu edaspidine stabiilsus ning langetada puu säilitamise või raiega seotud otsus.
- Kahjustatud juureosad tuleb eemaldada sileda lõikega.
- Puude hea seisundi tagamiseks on vajalik meeles pidada, et materjale, mis võivad reostada pinnast (nt betoonisegu ja diisliõli), ei kasutata ning sõidukeid ei pesta kohtades, kus saastus võib imbuda pinnasesse. Töötamisel on tähtis võtta arvesse maapinna kallet, et kahjulikke aineid sisaldavad vedelikud (betooni sisaldav pesuvesi, müürisegu jm) ei hakkaks puude suunas voolama.
- Tüvede kaitse:
 - Kõiki ehitusplatsil säilitatavaid puid tuleb **kaitsta ajutiste tüvekaitsete või kaitsepiiretega** ja/või maapinna kaitse vahenditega projektis või planeeringus sätestatu ning ehitusplatsil tööde organiseerimise kava kohaselt. Ehitaja paigaldab kaitsepiirded joonisel näidatud kohtadesse, juurestiku kaitseala piirist väljapoole. Kaitsepiirete eesmärk on hoida ehitustegevust eemal säilitatava(te)st puu(de)st ja muudest kaitstavatest objektidest. Kaitsepiirded peavad üldjuhul olema 2 m kõrgused, läbimatud, löökidele vastupidavad, tugevalt kinnitatud ning nende postivahe ei või olla üle 3 m. Soovitav on kasutada tugevat keevispaneelaeda.
- Võrade kaitse:
 - Jälgida, et ei põhjustataks kahjustusi puude võradele ja okstele, nt kõrgete ehitusseadmete poolt. Juhul kui ei ole võimalik vajalikku

kaugust hoida ja võib tekkida vajadus oksid kärpida või kõrvale tõmmata ja kinni siduda, siis võib neid toiminguid teostada arboristi kutsetunnistust omav isik.

- Elavate puude külge ei tohi kinnitada prožektoreid, teadete tahvleid, telefonikaableid ega muid esemeid, mis kahjustaksid puid ning kuhjata pinnast vastu puutüve.
- Tuld ei süüdata kohas, kus leek võib sattuda lähemale kui viis meetrit puu lehestikust ja okstest. Täpne kaugus oleneb tule suurusest ja tuule suunast.

Üksikasjalikumad kaitsemeetmed on kirjeldatud standardis EVS 939-3:2020, mida on soovitatav kasutada normdokumendina nii planeeringute ja ehitusprojektide koostamisel kui ehitus- ja lammutustööde tellimisel ja organiseerimisel.

5. KOKKUVÕTE

Käesoleva töö raames inventeeriti Tallinna linnas Kristiine linnaosas kasvavad **kaks puud – üks III ja üks IV väärtusklassi sanglepp.**

Puudele anti hooldussoovitused. Samuti anti juhised puude juurestiku, tüvede ja võrade kaitsmiseks võimalike lammutus-, ehitus- või kaevetööde käigus.

LISAD

Lisa 1 Inventuurijoonis 1:500

Eraldi failina.

Lisa 2 Fotod

Joonis 2. Vaade puudele lõunast.

Joonis 3. Tugimüür.

Joonis 4. Puu nr 1, kaldus tüvi ja lõiketüükad.

Joonis 5. Vasakul puu nr 2.

Joonis 6. Puu nr 2 tüükad ja püstised vesivõsud (parempoolne foto).

Lisa 3 Haridust tõendavate dokumentide koopiad

AEG: 03.12.2025

KOOSTAS: LAILA ELHUVIG
Delaila Teenused OÜ
info@delaila.ee
+372 56356359

KONTROLLIS: MAARJA VAIKRE
Loodusteaduste magister

ALLKIRJAD: /allkirjastatud digitaalselt/